

**ZÁKLADNÁ
CHARAKTERISTIKA
MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA**

OSNOVA

- delenie práva
- základné pojmy medzinárodného práva
- charakteristika medzinárodného práva
- vzťah medzinárodného práva a vnútroštátneho práva
- hierarchia právnych predpisov

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - súkromné právo
-

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Verejné právo (lat. *jus publicum*) je časť právneho poriadku európskeho kontinentálneho právneho systému zameraná na ochranu verejných vecí, ako sú verejné inštitúcie, verejný poriadok.

Opak súkromného práva.

V USA má pojem verejné právo („public law“) do istej miery iný význam. Normy, ktoré sem patria, sú založené na princípe nadriadenosti a podriadenosti, sú formulované ako príkazy a zákazy, všetky spory rieši súd.

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- **Ústavné právo** reguluje štátnu moc vnútri štátu, jej fungovanie a organizáciu na určitých princípoch a určuje základné pravidlá vzťahu štátnej moci a občanov
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- **Trestné právo** chráni spoločenské vzťahy pred protiprávnym konaním
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- **Správne právo** upravuje organizáciu a činnosť verejnej správy, ktoré vznikajú medzi správnymi orgánmi a fyzickými, právnickými osobami alebo medzi orgánmi navzájom
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- **Finančné právo** upravuje vzťahy pri získavaní, zhromažďovaní a použití finančných prostriedkov štátnymi orgánmi
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- **Európske právo**
 - medzinárodnými zmluvami medzi európskymi štátmi upravujúcimi vznik a fungovanie európskych medzinárodných organizácií.
 - vnútroštátne právne normy všetkých európskych štátov.
 - zmluvy Európskych spoločenstiev (primárne právo a sekundárne právo)
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- **Medzinárodné právo** upravuje vzťahy medzi subjektmi majúcimi medzinárodnoprávnu subjektivitu a je tvorené pomocou medzinárodných právnych zmlúv
- Kánonické právo
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- **Kánonické právo** právom cirkvi - najmä Katolíckej cirkvi (nie je súčasťou právneho systému SR)
- Konfesné právo

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Zahrňuje:

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo
- Európske právo
- Medzinárodné právo
- Kánonické právo
- **Konfesné právo** definuje postavenie a pôsobenie registrovaných cirkví a náboženských spoločností v štáte

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Súkromné právo je časť právneho poriadku európskeho kontinentálneho právneho systému.

Opak verejného práva.

Pojem sa často zamieňa s občianskym právom (po angl. civil law), pretože tvorí jeho najpodstatnejšiu časť.

Normy, ktoré tu patria, sú (na rozdiel od verejného práva) založené na princípe rovnosti a nezávislosti, sú formulované ako dovolenia, charakterizuje ich zmluvný princíp a spory sa riešia z iniciatívy zainteresovaných osôb.

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- Občianske právo
- Pracovné právo
- Rodinné právo
- Obchodné právo
- Medzinárodné právo súkromné

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- **Občianske právo** upravuje vzťah k občanovi (osobné a osobnostné práva), najmä vlastnícke právo, dedičské právo a záväzkové právo
- Pracovné právo
- Rodinné právo
- Obchodné právo
- Medzinárodné právo súkromné

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- Občianske právo
- **Pracovné právo** upravuje vzťahy medzi ľuďmi pri uskutočňovaní ľudskej práce
- Rodinné právo
- Obchodné právo
- Medzinárodné právo súkromné

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- Občianske právo
- Pracovné právo
- **Rodinné právo** upravuje najmä vzťahy medzi manželmi (vznik a zánik manželstva), vzťahy medzi rodičmi a deťmi, náhradnú rodinnú starostlivosť
- Obchodné právo
- Medzinárodné právo súkromné

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- Občianske právo
- Pracovné právo
- Rodinné právo
- **Obchodné právo** upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré vzťahy súvisiace s podnikaním
- Medzinárodné právo súkromné

DELENIE (ODVETVIA) PRÁVA

Odvetvia práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Zahrňuje:

- Občianske právo
- Pracovné právo
- Rodinné právo
- Obchodné právo
- **Medzinárodné právo súkromné**

reguluje súkromnoprávne vzťahy s cudzím prvkom. Teda také spoločenské vzťahy, ktoré v určitých prvkoch presahujú hranice štátu a vykazujú vzťah k zahraničiu

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- Medzinárodné právo
 - Medzinárodnoprávne vzťahy
 - Medzinárodné vzťahy
 - Zahraničná politika
 - Diplomacia
-

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- **Medzinárodné právo**
- Medzinárodnoprávne vzťahy
- Medzinárodné vzťahy
- Zahraničná politika
- Diplomacia

Neexistuje žiadna exaktne určená definícia

Je to súbor právnych noriem upravujúcich vzťahy medzi štátmi, ako aj inými subjektmi medzinárodného práva (Klučka – 2008)

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- Medzinárodné právo
- **Medzinárodnoprávne vzťahy**
- Medzinárodné vzťahy
- Zahraničná politika
- Diplomacia

Medzinárodné vzťahy upravené medzinárodným právom.

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- Medzinárodné právo
- Medzinárodnoprávne vzťahy
- **Medzinárodné vzťahy**
- Zahraničná politika
- Diplomacia

Súhrn politických, hospodárskych, sociálnych a iných spoločenských vzťahov, ktoré existujú medzi národmi a štátmi.

Medzinárodné vzťahy majú vplyv na platné medzinárodné právo a jeho realizáciu v praxi.

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- Medzinárodné právo
- Medzinárodnoprávne vzťahy
- Medzinárodné vzťahy
- **Zahraničná politika**
- Diplomacia

Plánovitá činnosť s cieľom ovplyvniť vývoj medzinárodných vzťahov a rozvoj medzinárodného práva tak, aby bol pre štát výhodný.

ZÁKLADNÉ POJMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

- Medzinárodné právo
- Medzinárodnoprávne vzťahy
- Medzinárodné vzťahy
- Zahraničná politika
- **Diplomacia**

Metóda uskutočňovania zahraničnej politiky štátov s cieľom dosiahnuť vyjednaním medzi štátmi.

Zohráva hlavnú úlohu v procese tvorby medzinárodného zmluvného a obyčajového práva.

CHARAKTERISTIKA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

Odvetvia medzinárodného práva:

- verejné právo
 - súkromné právo
-

CHARAKTERISTIKA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

Odvetvia medzinárodného práva:

- **verejné právo**
 - súkromné právo
-

Medzinárodné právo verejné (verejné medzinárodné právo – správne), je právne odvetvie upravujúce vzťahy medzi subjektmi majúcimi medzinárodnoprávnu subjektivitu a je tvorené pomocou medzinárodných právnych zmlúv.

Základné subjekty medzinárodného práva sú zvrchované štáty.

Opakom je vnútroštátne právo.

Súčasťou medzinárodného práva verejného nie je medzinárodné právo súkromné.

CHARAKTERISTIKA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

Odvetvia medzinárodného práva:

- verejné právo
 - **súkromné právo**
-

Medzinárodné právo súkromné je samostatné právne odvetvie, ktoré reguluje súkromnoprávne vzťahy s cudzím prvkom. Teda také spoločenské vzťahy, ktoré v určitých prvkoch presahujú hranice štátu a vykazujú vzťah k zahraničiu.

Do medzinárodného práva súkromného zaradujeme aj **medzinárodné právo procesné**, ktoré upravuje postup súdov a iných orgánov a účastníkov; a vzťahy medzi nimi vznikajúce v konaní v občianskych veciach, v ktorých sa vyskytuje cudzí prvok.

Súkromnoprávne vzťahy s cudzím prvkom sú také spoločenské vzťahy, ktoré v určitých prvkoch presahujú hranice štátu a vykazujú vzťah k zahraničiu (napr. účastník konania je cudzinec).

CHARAKTERISTIKA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA

Predmet:

- v medzinárodnom práve nie je priamo určený
 - obmedzoval by tvorbu legislatívnych noriem medzinárodného práva
- určujú ho priamo len zmluvné strany
- kodifikácia odvetví (koniec 19. storočia)

Pravidlá:

- kogentné (imperatívne) (čl.53 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve)

VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

Teórie vzťahov:

- monistická s primátom vnútroštátneho práva
 - dualistická
 - monistická s primátom medzinárodného práva
-
-

VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

Teórie vzťahov:

- **monistická s primátom vnútroštátneho práva**
 - dualistická
 - monistická s primátom medzinárodného práva
-
- vznikla v 18. až 20. storočí v Nemecku (Bonnská škola)
 - preberá rímske právo *IUS GENTIUM*
 - vychádza z predstavy jednotného systému vnútroštátneho práva
 - popiera existenciu medzinárodného práva ako samostatného systému

VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

Teórie vzťahov:

- monistická s primátom vnútroštátneho práva
 - **dualistická**
 - monistická s primátom medzinárodného práva
-
- vznikla na začiatku 20. storočia oddelením na základe odlišností:
 - subjekty (jednotlivci, skupiny, štáty)
 - pramene (zákony, rozhodnutia, zmluvy)
 - obsah pravidiel (vzťahy medzi jednotlivcami, skupinami, štátmi)

Medzinárodné právo sa nemôže obracať priamo na jednotlivcov alebo iné subjekty podriadené suverénnej moci štátu a zaväzovať ich, ale len na štáty

Pravidlá oboch právnych systémov koexistujú oddelene a nemajú na seba žiadny vzájomný vplyv

VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

Teórie vzťahov:

- monistická s primátom vnútroštátneho práva
 - dualistická
 - **monistická s primátom medzinárodného práva**
-
- vznikla po prvej svetovej vojne
 - vychádza z predstavy jednotného právneho systému obsahujúce predpisy medzinárodného a vnútroštátneho práva
 - hodnoty medzinárodného práva sú nadradené nad hodnoty vnútroštátneho práva
 - v niektorých predmetoch ukladá štátom aj spôsob realizácie záväzku vo vnútroštátnom práve (Ženevské konvencie, Občianske a politické práva...) alebo priamo určuje spôsob zabezpečenia záväzkov (ľudské práva a základné slobody)
 - plnenie medzinárodného záväzku je nadradené vnútroštátnej právnej norme (čl.27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve)

VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

Teórie vzťahov:

- monistická s primátom vnútroštátneho práva
 - dualistická
 - **monistická s primátom medzinárodného práva**
-
-

Prístupy k zabezpečeniu plnenia vzťahu:

1. priama bezprostredná aplikácia (zverejnenie v zbierke zákonov)
2. transformačná ingerencia (ovplyvňovanie) (obsahovo a vecne preberajú premet)
 - obsahová transformácia (doslovne)
 - adaptácia záväzkov (hlavné črty)

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- ústavný poriadok
- medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona
- jednoduché právo
- podzákonné predpisy
- predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy

Od 1. mája 2004 sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky aj predpisy ES, (najmä nariadenia ako samo vykonateľné predpisy), ktoré ale nemožno zaradiť do hierarchie právnych predpisov podľa právnej sily, pretože tieto predpisy majú špecifické postavenie.

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- **ústavný poriadok**
- medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona
- jednoduché právo
- podzákonné predpisy
- predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy

ústava

ústavný zákon

výsledok referenda so silou ústavného zákona

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- ústavný poriadok
 - **medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona**
 - jednoduché právo
 - podzákonné predpisy
 - predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy
-
-

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- ústavný poriadok
- medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona
- **jednoduché právo**
- podzákonné predpisy
- predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy

zákon

výsledok referenda so silou zákona

medzinárodná zmluva so silou zákona

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- ústavný poriadok
- medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona
- jednoduché právo
- **podzákonné predpisy**
- predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy

nariadenie vlády

vyhláška

opatrenie

výnos ministerstva

HIERARCHIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

Rozdelenie všeobecne záväzných právnych predpisov:

- ústavný poriadok
- medzinárodná zmluva s aplikačnou prednosťou zákona
- jednoduché právo
- podzákonné predpisy
- **predpisy vydané územným samosprávnym celkom pri výkone štátnej správy**

Všeobecne záväzné nariadenie samosprávneho celku, ktorým môže byť obec, mesto alebo samosprávny kraj

POUŽITÁ LITERATÚRA

Autor	Publikácia	ISBN	kapitola
KLUČKA Ján	Medzinárodné právo verejné (všeobecná a osobitná časť)	978-80-8078-220-7	2, 4
MARÁČEK Ján	Medzinárodné právo a medzinárodné vzťahy v doprave a v spojoch (Všeobecná časť)	80-7100-340-9	1

Vaše
otázky
prosím ?!?